

## جمعیت ۲۳ استان کشور به کمتر از "سطح جانشینی"

به گزارش خبرنگار اجتماعی باشگاه خبرنگاران پویا؛ علی‌اکبر محزون در نشست خبری جمعیتی در شورای عالی انقلاب فرهنگی در اشاره به آخرین شاخص‌ها و آمار و ارقام جمعیتی اظهار کرد: جمعیت کشور ما در سال 1395 در سرشماری حدود 80 میلیون نفر بود و در سال 1399 حدود 84 میلیون نفر را پیش‌بینی کردیم، در زمان حاضر از سوی مراجع رسمی جمعیت کشور 84 میلیون و 516 هزار نفر آخرین برآورد جمعیت کشور است که توسط مراجع رسمی از جمله مرکز آمار ایران منتشر شده است.

وی ادامه داد: تعداد خانوار در کشور، 26 میلیون است که با احتساب جمعیت و خانوار، متوسط تعداد افراد در خانوار یا شاخص بُعد خانوار در کشور ما در حدود 3.2 نفر برآورد می‌شود که نسبت به سال 1395 که 3.3 نفر بود، 0.1 کاهش داشته است.

محزون در اشاره به نرخ رشد جمعیت خاطر نشان کرد: بر اساس بررسی‌های کارشناسی، نرخ رشد طبیعی جمعیت در سال 1399 بین 0.71 تا 0.76 درصد بوده که رقم قابل‌توجه کمتری از یک درصد برآورد شده است و نرخ رشد طبیعی جمعیت به زیر یک درصد کاهش پیدا کرده است؛ نرخ باروری یعنی متوسط تعداد فرزندان به‌ازای هر خانم در سن باروری نیز در سال 98، 1.77 فرزند به‌ازای هر زن بوده است، برای خانم‌های ایرانی این نرخ 1.74 فرزند است، این اختلاف به‌خاطر اتباع غیرایرانی ساکن در کشور است.

وی افزود: آخرین برآوردهای نرخ باروری در سال 1398 نشان داد که جمعیت 23 استان کشور کمتر از سطح جانشینی بوده است و تنها 8 استان دارای نرخ بارور بالاتر از سطح جانشینی بوده‌اند، استان‌های سیستان و بلوچستان، خراسان جنوبی و شمالی و رضوی، خوزستان، هرمزگان، گلستان و بزر نرخ بالاتر از سطح جانشینی داشته‌اند.

مدیرکل دفتر جمعیت مرکز آمار ایران تصریح کرد: آمار زنان در سن باروری که به سنین 15 تا 49 سال اشاره دارد، نشان می‌دهد که این آمار تا سال 1408 متوقف می‌شود و بعد از آن با کاهش آمار زنان در سن بارور، مواجه خواهیم بود.

وی در اشاره به چند آمار کلی دیگر اضافه کرد: آمار جوانان 15 تا 29 سال کشور که در سرشماری سال 1390، 23 میلیون و 700 هزار نفر شمارش شده بود در سال 1395 به 20 میلیون و 50 هزار نفر کاهش و در سال 99 به 17 میلیون و 827 هزار نفر رسیده که یک آمار کاهش است؛ در خصوص سالمندان بالای 60 سال، آمارها نشان می‌دهد که در سال 1390، 6 میلیون و 205 هزار نفر سالمند داشته‌ایم که در سال 1395 به 7 میلیون و 414 هزار نفر و در سال 1399 به 8 میلیون و 542 هزار نفر افزایش پیدا کرده است، به‌عبارتی در سال 99 سهم سالمندان بالای 60 سال 10.2 درصد از جمعیت کل کشور برآورد شده است و ما از مرز 10 درصد عبور کرده‌ایم؛ رشد جمعیت سالمندان هم 3.62 درصد برآورد شده است.

محزون در خصوص آمار مولید در سال‌های اخیر یادآور شد: در سال 1397، یک میلیون و 367 هزار نفر و در سال 1398 با 170 هزار کاهش یک‌میلیون و 197 هزار نفر تولد داشته‌ایم؛ بررسی‌ها نشان می‌دهد در سال 1399 بعید است بیش از یک‌میلیون و 100 هزار ولادت داشته باشیم؛ در این رابطه منتظر اعلام آمار دقیق از سوی سازمان ثبت احوال هستیم؛ از سوی برخی دستگاه‌ها اختلالی در رصد آماری سیاست‌های جمعیتی به وجود آمده است که با مرکز آمار ایران که مرجع ملی آمار رسمی است باید همکاری مناسب‌تری صورت گیرد تا این اختلال برطرف شود، گفتنی است به‌طور شفاف در رابطه با آمار مولید در ماه‌های اخیر به ما اعلام معذورت کرده‌اند.

وی ادامه داد: تأخیر در فرزندآوری در سال‌های اخیر باعث شده است 45 درصد ولادت‌ها مربوط به خانم‌ها بالای 30 سال باشد؛ حدود 9 میلیون و 800 هزار نفر آمار جمعیت جوان در سن متعارف ازدواج است که مجرد و هرگز ازدواج نکرده‌اند که از این تعداد، 5 میلیون و 373 هزار نفر مرد و 4 میلیون و 423 هزار نفر خانم هستند؛ افرادی که بالای سن متعارف و قبل از سن تجرد قطعی‌اند، یک‌میلیون و 810 هزار نفرند و 220 هزار نفر هم تا سن 50سالگی ازدواج نکرده‌اند و مجرد قطعی محسوب می‌شوند، از این تعداد 82 هزار آقا و 138 هزار خانم هستند؛ بالا رفتن میانگین سن ازدواج از طرفی باعث شده است سن باروری افزایش پیدا کند و مورد تهدید قرار گیرد.

مدیرکل دفتر جمعیت مرکز آمار ایران خاطر نشان کرد: خانم‌های در سن باروری در سال 95، 22 میلیون و 700 هزار نفر بوده‌اند و در سال 1399 به 22 میلیون و 900 هزار نفر رسیده‌اند؛ این آمار در نهایت تا سال 1408 به 23 میلیون و 470 رسیده و متوقف خواهد شد!

وی متذکر شد: کاهش شاخص‌ها و نرخ مولید در سال‌های اخیر به هیچ وجه با برآوردها تطبیق نداشته است، در سال 96 و بعد از سرشماری سال 1395 اجماع بر این بود که باروری با شیب ملایمی به 1.95 فرزند کاهش خواهد داشت، اما آمار سال 1398 که 1.77 فرزند بود، نشان داد فراتر از پیش‌بینی‌های کارشناسی باروری کاهش داشته است؛ کاهش 120 هزار ولادت در سال 97 و 170 هزار ولادت در سال 1398 مبین این بود که عامل مداخله‌ای خارج از کارشناسی‌های جمعیتی باعث این حد از کاهش‌ها شده است؛ عامل‌های مداخله‌ای که از تحقق ولادت‌ها جلوگیری می‌کند قابل بررسی است؛ مواردی مثل عدم ساماندهی در حوزه‌های غربالگری و تجویز سقط جنین به‌صورت غیرضابطه‌مند در سال‌های اخیر اتفاق افتاده است که جای بررسی دارد.

نویسنده : مهرداد کلاته، تاریخ ارسال : سه شنبه 28 اردیبهشت 1400 ساعت 9:36 قبل از ظهر